

Plenarhandling

A9-0010/2021

1.2.2022

BETÄNKANDE

om sammanhållningspolitikens roll för att främja innovativ och smart omställning och regional IKT-konnektivitet
(2021/2101(INI))

Utskottet för regional utveckling

Föredragande: Cristina Maestre Martín De Almagro

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	3
MOTIVERING	18
SKRIVELSE FRÅN UTSKOTTET FÖR SYSSELSÄTTNING OCH SOCIALA FRÅGOR	20
INFORMATION OM ANTAGANDET I DET ANSVARIGA UTSKOTTET	25
SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET ANSVARIGA UTSKOTTET	26

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om sammanhållningspolitikens roll för att främja innovativ och smart omställning och regional IKT-konnektivitet (2021/2101(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av artikel 174 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt om stärkande av den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen i unionen,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik¹ (*förordningen om gemensamma bestämmelser*), särskilt det första politiska målet i artikel 5,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1058 av den 24 juni 2021 om Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden²,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1059 av den 24 juni 2021 om särskilda bestämmelser för målet Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) med stöd av Europeiska regionala utvecklingsfonden och finansieringsinstrument för yttre åtgärder³,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1057 av den 24 juni 2021 om inrättande av Europeiska socialfonden+ (ESF+) och om upphävande av förordning (EU) 1296/2013⁴,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/2221 av den 23 december 2020 om ändring av förordning (EU) nr 1303/2013 vad gäller ytterligare medel och genomförandebestämmelser för att tillhandahålla stöd för främjande av krisreparation i samband med covid-19-pandemin och dess sociala konsekvenser och för förberedande av en grön, digital och resiliert återhämtning av ekonomin (React-EU)⁵,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1056 av den 24 juni 2021 om inrättande av Fonden för en rättvis omställning⁶,

¹ EUT L 231, 30.6.2021, s. 159.

² EUT L 231, 30.6.2021, s. 60.

³ EUT L 231, 30.6.2021, s. 94.

⁴ EUT L 231, 30.6.2021, s. 21.

⁵ EUT L 437, 28.12.2020, s. 30.

⁶ EUT L 231, 30.6.2021, s. 1.

- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/523 av den 24 mars 2021 om inrättande av InvestEU-programmet och om ändring av förordning (EU) 2015/1017⁷,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/694 av den 29 april 2021 om inrättande av programmet för ett digitalt Europa⁸, som syftar till att stödja digital omställning i EU,
- med beaktande av återhämtningsinstrumentet NextGenerationEU,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 19 februari 2020 *Att forma EU:s digitala framtid* (COM(2020)0067),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 9 mars 2021 *Digital kompass 2030: den europeiska vägen in i det digitala decenniet* (COM(2021) 0118),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 10 mars 2020 *En SMF-strategi för ett hållbart och digitalt EU* (COM(2020)0103),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 11 december 2019 *Den europeiska gröna given* (COM(2019)0640),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 1 juli 2020 *Den europeiska kompetensagendan för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft* (COM(2020)0274),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 30 september 2020 *Handlingsplan för digital utbildning 2021–2027 – Ställa om utbildningen till den digitala tidsåldern* (COM(2020)0624),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 30 juni 2021 *En långsiktig vision för EU:s landsbygdsområden – för starkare, sammanlänkade, resilienta och välmående landsbygdsområden 2040* (COM(2021)0345),
- med beaktande av kommissionens indexrapporter om digital ekonomi och digitalt samhälle från 2020,
- med beaktande av studien *Digital Agenda and Cohesion Policy* av den 15 juni 2018 från utredningsavdelningen för struktur- och sammanhållningspolitik,
- med beaktande av den åtagandeförklaring av den 9 april 2019 om kvinnor i digital teknik (*Women in Digital*) som undertecknats av EU-ministrar och företrädare för medlemsstaterna plus Norge och Förenade kungariket,
- med beaktande av Berlinuttalandet av den 8 december 2020 om det digitala samhället och en värdebaserad digital förvaltning,
- med beaktande av Europeiska jämställdhetsinstitutets (EIGE) studie av den 16 oktober

⁷ EUT L 107, 26.3.2021, s. 30.

⁸ EUT L 166, 11.5.2021, s. 1.

2020, *Gender Equality Index 2020: Digitalisation and the future of work*,

- med beaktande av rekommendationen från Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) om bredbandskonnekteritet, ändrad den 24 februari 2021,
- med beaktande av Europeiska rådets slutsatser av den 2 oktober 2020 om covid-19, den inre marknaden, industripolitik, digitala frågor och yttre förbindelser, särskilt om den digitala omställningen,
- med beaktande av utkastet till rådets slutsatser av den 11 december 2020 om digitalisering till förmån för miljön,
- med beaktande av utkastet till rådets slutsatser av den 7 april 2021 om distansarbete,
- med beaktande av Bryssels kombinerade distansarbets- och klimatplan,
- med beaktande av studien av den 30 april 2021 från utredningsavdelningen för ekonomisk politik, vetenskapspolitik och frågor om livskvalitet *The impact of teleworking and digital work on workers and society: Special focus on surveillance and monitoring, as well as on mental health of workers*,
- med beaktande av kommissionens initiativ om EU-åtgärder för smarta byar,
- med beaktande av studien av den 30 september 2020 från utredningsavdelningen för struktur- och sammanhållningspolitik: *EU Lagging Regions: state of play and future challenges*,
- med beaktande av Cork 2.0-förklaringen av den 5 och 6 september 2016 om ett bättre liv i landsbygdsområden,
- med beaktande av Regionkommitténs och kommissionens gemensamma studie av den 18 januari 2018 *Innovation Camp Methodology Handbook: Realising the potential of the Entrepreneurial Discovery Process for Territorial Innovation and Development*,⁹
- med beaktande av Irlands landsbygdsutvecklingspolitik för 2021–2025 *Our Rural Future* och dess fokus på distansarbete i landsbygdsområden,
- med beaktande av rapporten av den 28 september 2020 från Europeiska institutet för förbättring av levnads- och arbetsvillkor *Living, working and COVID-19*,
- med beaktande av kommissionens studie från augusti 2019 om förändringar vad gäller arbete och kompetens i den digitala tidsåldern¹⁰,
- med beaktande av kommissionens arbetsdokument från december 2018 *The Geography*

⁹ Rissola, G., Kune, H., Martinez, P., *Innovation Camp Methodology Handbook: Realising the potential of the Entrepreneurial Discovery Process for Territorial Innovation and Development*, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg.

¹⁰ Arregui Pabollet, E m.fl., *The Changing nature of work and skills in the digital age*, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg.

of *EU Discontent*¹¹,

- med beaktande av sin resolution av den 20 maj 2021 om att forma EU:s digitala framtid: undanröja hinder för en fungerande digital inre marknad och förbättra användningen av AI för europeiska konsumenter¹²,
- med beaktande av sin resolution av den 15 januari 2020 om den europeiska gröna given¹³,
- med beaktande av sin resolution av den 25 mars 2021 om sammanhållningsstrategier och regionala miljöstrategier i kampen mot klimatförändringar¹⁴,
- med beaktande av sin resolution av den 20 maj 2021 om vändande av den demografiska tendensen i EU-regioner med hjälp av instrument inom sammanhållningspolitiken¹⁵,
- med beaktande av artikel 54 i arbetsordningen,
- med beaktande av skrivelsen från utskottet för sysselsättning och sociala frågor,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för regional utveckling (A9-0010/2021), och av följande skäl:
 - A. EU strävar efter effektiva digitala strategier som ger alla människor och företag möjlighet till en hållbar och blomstrande digital framtid i alla regioner.
 - B. Den digitala omställningen måste vara rättvis och inkluderande, skapa möjligheter och främja jämlikhet, livskvalitet, regional konkurrenskraft och modernisering av ekonomin.
 - C. Den digitala omställningen måste gå hand i hand med den pågående gröna omställningen – de två omställningarna. Den sociala dimensionen av detta får inte förbises.
 - D. En modern ekonomi medför nya affärsmodeller utifrån de trender som betecknas som den fjärde industriella revolutionen. De är ett svar på dagens utmaningar vad gäller den digitala och gröna omställningen.
 - E. De europeiska regioner där behovet av en hållbar omställning är störst är vanligen också de som har högst nivåer av fattigdom och utanförskap. Det behövs kraftfulla åtgärder och investeringar för en snabb återhämtning, som bör fokusera på att mildra de ekonomiska och sociala effekterna av pandemin, sätta fart på den ekonomiska verksamheten igen, främja hållbar utveckling, den gröna omställningen och den digitala omvandlingen och genomföra de politiska principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter i syfte att stärka Europas konkurrenskraft.

¹¹ Dijkstra, L., Poelman, H., Rodríguez-Pose, A., *The Geography of EU Discontent*, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg.

¹² EUT C 15, 12.1.2022, s. 204.

¹³ EUT C 270, 7.7.2021, s. 2.

¹⁴ EUT C 494, 8.12.2021, s. 26.

¹⁵ EUT C 15, 12.1.2022, s. 125.

- F. Den fleråriga budgetramen, tillsammans med NextGenerationEU, är EU:s största ekonomiska stimulanspaket någonsin och kommer att bidra till återuppbyggnad av ett grönare, mer digitalt och mer motståndskraftigt EU efter covid-19. Samtidigt ger den nya sammanhållningspolitiken exempellösa möjligheter för medlemsstaterna att främja digitaliseringen, eftersom det finns krav på att anslå ett minimibelopp till den digitala omställningen och se till att vissa villkor, som fastställs i ramen för sammanhållningspolitiska investeringar 2021–2027, är uppfyllda för att sådan finansiering ska erhållas.
- G. Det finns fortfarande en digital klyfta i EU beroende på geografi, ålder, kön, utbildningsnivå, socioekonomisk status och inkomst, vilket hindrar vissa människor och företag från att dra nytta av den digitala omställningen. Denna digitala klyfta kan leda till att regioner i demografisk nedgång marginaliseras ännu mer, vilket spär på EU:s territoriella obalanser.
- H. Bredbandstäckningen i Europa visar att det fortfarande finns ett behov av betydande investeringar, särskilt i landsbygdsområden, där 10 % av hushållen inte är anslutna till något fast nät över huvud taget, 41 % saknar snabbt bredband och endast 59 % är anslutna till nästa generations bredband (minst 30 Mbit/s), jämfört med 87 % av hushållen i resten av EU¹⁶. Utöver dålig IKT-konnektivitet har landsbygdsområden och perifera områden ofta även andra strukturella utmaningar, såsom brist på infrastruktur och tjänster, låga inkomster eller bristande utbildnings- och kulturresurser, vilket gör att personer med hög kompetens flyttar till områden där möjligheterna är större (kompetensflykt)¹⁷. EU-finansiering bör underlätta tillhandahållande av grundläggande infrastruktur i syfte att ta itu med demografiska utmaningar.
- I. Små och medelstora företag är ryggraden i den europeiska ekonomin; de utgör 99 % av alla företag i EU och sysselsätter omkring 100 miljoner människor. De står för mer än hälften av Europas BNP och är avgörande inte bara för att klara EU:s två omställningar till en hållbar och digital ekonomi utan också för att skapa mervärde i alla sektorer av ekonomin. Endast 17 % av de små och medelstora företagen har dock framgångsrikt integrerat digital teknik i sina företag, jämfört med 54 % av storföretagen. Vissa branscher och traditionella sektorer som byggsektorn, jordbruksbaserade livsmedel, textilier och stål ligger efter med sin digitala omställning¹⁸.
- J. Covid-19-pandemin har lett till en massiv ökning av distansarbete och IKT-baserat mobilt arbete¹⁹, vilket erbjuder stora möjligheter att ytterligare koppla samman arbetsplatser från stadskärnor till mindre städer, förorter och landsbygdsområden, men det finns stora skillnader i möjligheterna att arbeta på distans mellan hög- och lågavlönade arbetstagare, tjänstemän och arbetare samt mellan kvinnor och män²⁰. IKT-baserat mobilt arbete och digitalisering av tjänster kan under vissa förutsättningar bidra till en jämnare geografisk fördelning av sysselsättning och befolkning.

¹⁶ Arbetsdokument från kommissionens avdelningar av den 11 juni 2020 om Index för digital ekonomi och digitalt samhälle (Desi) 2020 (SWD(2020)0111).

¹⁷ SWD(2020)0111.

¹⁸ Negreiro, M., Madiaga, T., Europaparlamentets utredningstjänst, *Digital Transformation*, juni 2019.

¹⁹ Utkast till rådets slutsatser om distansarbete, punkt 17.

²⁰ Kommissionens arbetsdokument från maj 2020, *Teleworkability and the COVID-19 crisis: a new digital divide?*.

- K. För att bidra till genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter bör ESF+ stödja investeringar i människor och system på områdena för sysselsättning, utbildning och social inkludering, och samtidigt ge stöd till förbättringar av utbildningssystemens kvalitet, inkludering, effektivitet och relevans för arbetsmarknaden, inbegripet främjande av digitalt lärande och yrkesutveckling för lärare. Detta skulle stödja den ekonomiska, territoriella och sociala sammanhållningen i enlighet med artikel 174 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.
- L. Erfarenheterna från covid-19-pandemin visar hur viktig utvecklingen av den digitala infrastrukturen är för att ekonomin och samhället ska fungera, inbegripet inom hälso- och sjukvården, det offentliga utbildningsväsendet och den offentliga förvaltningen. Pandemin har också satt ljuset på många av de problem som redan fanns i landsbygdsområden och har klargjort dessa regioners sårbarhet, särskilt när det gäller digital kapacitet, kvalitet på och tillgång till hälso- och sjukvårdstjänster, utbildning, anslutning till bredband, motståndskraft i värdekedjorna och digital kompetens.
- M. Målet i den europeiska kompetensagendan är att 70 % av EU:s vuxna befolkning ska ha åtminstone grundläggande digital kompetens senast 2025, men 42 % av EU:s befolkning saknar fortfarande grundläggande digital kompetens och 37 % av arbetstagarna saknar fortfarande tillräcklig digital kompetens enligt kommissionen. Det finns fortfarande stora geografiska skillnader i IKT-kompetens. Kvinnor är oproportionerligt underrepresenterade inom IKT-sektorn i EU; de har endast 17 %²¹ av de specialiserade IKT-rollerna och man ser färre kvinnor som har specialiserade digitala färdigheter eller arbetar inom IKT-relaterade områden. Mindre än 25 % av företagen i EU-27 erbjöd sin personal IKT-utbildning under 2019, med betydande skillnader mellan medlemsstaterna²². Könsklyftan kvarstår i synnerhet för nystartade företag; av det totala kapital som investerades i europeiska teknikföretag under 2020 gick hela 91 % till företag där alla grundarna var män²³.
- N. Det är nödvändigt att utveckla IKT-sektorn och satsa på innovation för att stödja digitaliseringen av såväl ekonomin som samhället i stort, och särskilt digitaliseringen i industrisektorerna.
- O. Digitaliseringen av offentliga tjänster måste gå hand i hand med rätten till integritet och skydd av personuppgifter, i enlighet med den allmänna dataskyddsförordningen²⁴.

Sammanhållningspolitiken 2021–2027 och utmaningarna med de två omställningarna

1. Europaparlamentet välkomnar det sammanhållningspolitiska paketet för 2021–2027 och dess första politiska mål (PO 1): ”Ett konkurrenskraftigare och smartare Europa genom främjande av innovativ och smart ekonomisk omvandling och regional IKT-konnektivitet”²⁵.
2. Europaparlamentet framhåller den nya sammanhållningspolitikens betydelse för att

²¹ Europeiska jämställdhetsinstitutet, *Work-life balance in the ICT sector – Women in the ICT sector*.

²² Kommissionens gemensamma forskningscentrum, *Telework in the EU before and after the COVID-19: where we were, where we head to*, 2020.

²³ *The State of European Tech report 2020*.

²⁴ EUT L 119, 4.5.2016, s. 1.

²⁵ Artikel 5.1 a i förordning (EU) 2021/1060.

främja den digitala och den gröna omställningen. Parlamentet understryker att digitaliserings- och innovationskomponenterna i den nya sammanhållningspolitiken kommer att vara avgörande för att möjliggöra en hållbar och inkluderande omvandling av samhället i riktning mot en mer social och konkurrenskraftig ekonomi och för att uppnå målen i den europeiska gröna given och målen för Europas digitala decennium fram till 2030. Parlamentet betonar behovet av en bra och ekonomiskt överkomlig digital infrastruktur, tillsammans med åtgärder för ökad digital kompetens hos alla användargrupper, bland annat genom flexibel och ömsesidigt kompletterande användning av olika typer av stöd och finansiering.

3. Europaparlamentet påminner om att medlemsstaterna kan få stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och Sammanhållningsfonden enligt det politiska målet PO 1 för att investera i innovation i linje med konceptet smart specialisering. Parlamentet uppmanar nationella och regionala myndigheter att uppgradera sina strategier för smart specialisering genom att fokusera på de mest lovande områdena och projekten när det gäller innovationsmöjligheter och hållbar utveckling.
4. Europaparlamentet betonar vikten av konceptet smarta byar för att ta itu med unionens digitala och klimatrelaterade utmaningar och välkomnar dess framtida integrering i den gemensamma jordbrukspolitiken, sammanhållningspolitiken och regionalpolitiken. Parlamentet insisterar på att medlemsstaterna inkluderar smarta byar-konceptet i sina sammanhållningspolitiska program på nationell och regional nivå.
5. Europaparlamentet påminner om att medlemsstaterna enligt förordningen om Eruf och Sammanhållningsfonden är skyldiga att avsätta minst 8 % av sina resurser till investeringar i sysselsättning och tillväxt för att uppnå hållbar stadsutveckling. Parlamentet beklagar att ett liknande anslag för landsbygdsområden ännu inte kunnat fastställas. Parlamentet konstaterar i detta sammanhang att det i förordningen anges att särskild uppmärksamhet ska ägnas åt att ta itu med miljö- och klimatförändringar och att utnyttja den digitala teknikens potential för innovationsändamål, så att de regionala myndigheterna kan koncentrera finansieringen inom området för hållbar stadsutveckling.
6. Europaparlamentet påminner om att det i förordningen om programmet för ett digitalt Europa fastställs att gemensamma åtgärder mellan detta instrument och Eruf/Sammanhållningsfonden måste bidra till att utveckla och stärka regionala och lokala innovationsekosystem, industriell omställning samt digital omställning i samhället och i offentliga förvaltningar.
7. Europaparlamentet uppmanar med eftertryck rådet och kommissionen att fastställa mer ambitiösa mål för den digitala utvecklingen i alla EU-regioner och efterlyser en europeisk digital handlingsplan för alla regioner, med delmål och åtgärder för 2025, samt specifika rekommendationer för EU och medlemsstaterna i syfte att uppnå konkreta resultat senast 2030.
8. Europaparlamentet betonar behovet av att säkerställa att digitaliseringsprocesserna tar vederbörlig hänsyn till regionala särdrag och särskilda behov. Parlamentet påminner om att en och samma strategi för alla riskerar att förvärra den befintliga klyftan mellan regioner och territorier i olika utvecklingsstadier.

9. Europaparlamentet betonar vikten av att säkerställa samstämmighet mellan de många EU-initiativen och EU-programmen för främjande av digitalisering, och att i enlighet med detta skapa synergier med sammanhållningspolitiska instrument, för att maximera möjligheterna på detta område. Parlamentet uppmanar med eftertryck medlemsstaterna att beakta behovet av att digitaliseringsinvesteringarna inkluderar ett tillväxtmål som stämmer överens med strategier för hållbar ekonomisk utveckling och samtidigt undviker överlappningar.
10. Europaparlamentet konstaterar att ett effektivt mobilitetssystem är en av förutsättningarna för regional ekonomisk utveckling, territoriell sammanhållning och utveckling av regional potential. Parlamentet pekar därför på behovet att tillhandahålla den finansiering som krävs för utveckling och underhåll av miljömässigt hållbara och ekonomiskt överkomliga transportförbindelser, vilket skulle kunna uppmuntra den äldre generationen att stanna kvar längre inom jordbruket och locka ungdomar från regionala centrum att arbeta på landsbygden.
11. Europaparlamentet understryker att mindre utvecklade regioner i EU har särskilda utmaningar. Parlamentet uppmanar kommissionen att ge dessa regioner skräddarsytt stöd i syfte att stärka den administrativa kapaciteten, kunnandet och den tekniska sakkunskapen för att säkerställa en framgångsrik omställning för deras ekonomier och samhällen till en alltmer digital framtid.
12. Europaparlamentet välkomnar rådets ståndpunkt till stöd för de två omställningar som kommissionen har pekat ut: den gröna och den digitala. Parlamentet understryker att dessa två omställningar har potential att skapa nya gröna och digitala jobb, som krävs för ekonomisk återuppbyggnad efter covid-19-pandemin, och är övertygat om att den digitala komponenten är avgörande för att nå målen i den europeiska gröna given och FN-målen för hållbar utveckling, i enlighet med EU:s digitala strategi *Att forma EU:s digitala framtid*.
13. Europaparlamentet understryker behovet av att stödja utvecklingen av digitala lösningar inte bara för att gynna klimatet, såsom minskning av växthusgasutsläpp genom digital resurseffektivitet och smart innovation, utan även för klimatanpassning. Parlamentet framhåller behovet av att utveckla digitala varningsverktyg och appar för att minska de negativa konsekvenserna av naturkatastrofer, såsom översvämningar, jordskred, värmeböljor och skogsbränder.

Överbrygga digitala klyftor

14. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se till att det framtida observationsorganet för landsbygden samlar in heltäckande och aktuella uppgifter om den digitala klyftan för att stödja medlemsstaterna i arbetet med att identifiera behoven i regioner och städer. Parlamentet anser att det är helt avgörande med aktuell information om hur digitaliseringen framskrider i alla europeiska regioner och uppmanar kommissionen att tillhandahålla data från indexet för digital ekonomi och digitalt samhälle på Nuts 2-nivå.
15. Europaparlamentet betonar att det finns två sidor av den digitala klyftan: infrastruktur och kapacitet. De har olika ursprung och de kräver olika strategier, som måste anpassas till deras respektive särdrag.

16. Europaparlamentet noterar med oro den digitala klyfta som fortfarande finns i och mellan medlemsstaterna. Parlamentet är särskilt oroat över den digitala klyftan mellan stad och landsbygd när det gäller kvalitet och kostnader för bredbandsnät²⁶. Parlamentet påminner i synnerhet om att framtida investeringar via Eruf och Sammanhållningsfonden bör bidra ytterligare till utvecklingen av höghastighetsnät för digital infrastruktur. Parlamentet betonar att landsbygdsområden måste prioriteras i detta avseende.
17. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen och medlemsstaterna att ge stöd och bistånd till befintliga plattformar och projekt för inkluderande och rättvis digitalisering, i egenskap av instrument som kan föra hela EU, även avlägsna områden och landsbygdsområden, in i 2000-talet.
18. Europaparlamentet konstaterar att det finns en kritisk digital kompetensklyfta mellan vuxna på landet och i stan, vilket särskilt påverkar låginkomsttagare, kvinnor och äldre. Parlamentet konstaterar att klyftan är särskilt påtaglig i vissa medlemsstater och gör det ännu svårare än det redan är att hitta ett arbete på landsbygden. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att investera i riktade kompetenshöjnings- och utbildningsåtgärder för att överbrygga digitala klyftor och framhåller att en av orsakerna till dessa klyftor är bristande tillgång till högkapacitetsnät.
19. Europaparlamentet noterar med stort intresse kommissionens digitala kompass, som är tänkt att omsätta EU:s digitala ambitioner för 2030 i konkreta mål inom fyra huvudsektorer: kompetens, säker och hållbar digital infrastruktur, digital omställning av näringslivet och digitalisering av offentlig service. Parlamentet uppmanar kommissionen att regelbundet rapportera om framstegen på dessa områden.
20. Europaparlamentet är övertygat om att digitalisering ger möjligheter att öka livskvaliteten och främja utbildningsmöjligheterna, skapa jobb, öka innovationerna och ge bättre tillgång till offentliga tjänster i landsbygdsområden och regioner som släpar efter, och på så sätt bidra till att vända avfolkningstendenser och motverka kompetensflykt.
21. Europaparlamentet välkomnar målet för 2030 i programmet för en digital strategi om 5G-täckning i alla befolkade områden i EU i slutet av årtiondet. Parlamentet uppmanar kommissionen att i kommande lagstiftning främja åtgärder som underlättar utbyggnaden av 5G-nät i landsbygdsområden, särskilt genom att minska eller undanröja tunga administrativa förfaranden.
22. Europaparlamentet framhåller behovet av att överbrygga den envisa digitala klyftan mellan landsbygds- och stadsområden och att dra nytta av den potential som konnektivitet och digitalisering erbjuder i landsbygdsområden genom att ta fram en övergripande strategi. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att använda resurserna från sammanhållningspolitiken, den gemensamma jordbrukspolitiken och NextGenerationEU för att införa och utveckla ett koncept med smarta byar efter 2020, vilket kommer att bidra till digitalisering, förstärkning av den ekonomiska potentialen, innovation och social inkludering i landsbygdsområden samt egenmakt för

²⁶ Negreiro, M., Europaparlamentets utredningstjänst, *The rise of digital health technologies during the pandemic*, april 2021.

landsbygdssamhällen genom skräddarsydda projekt som syftar till att förbättra konnektiviteten och infrastrukturen för bredband. Parlamentet påminner dock om att digitaliseringsstrategierna bör anpassas till landsbygdssituationen genom att landsbygdssamhällena själva involveras och aktivt medverkar vid genomförandet och genom att använda digital teknik och robotteknik i jordbruket. Parlamentet understryker att omställningen till ett hållbart jordbruk, ett mål för 2030, kommer att kunna genomföras genom att man främjar ny teknik, forskning och innovation och genom att kunskap fortlöpande sprids till landsbygdsområdena.

23. Europaparlamentet uppmanar med kraft medlemsstaterna att i full utsträckning och så effektivt som möjligt använda de tillgängliga ekonomiska resurserna i de europeiska struktur- och investeringsfonderna och NextGenerationEU för att ge regioner det riktade stöd som de behöver för att komma i kapp och överbrygga den digitala klyftan på landsbygden och mellan generationerna. Parlamentet uppmanar dessutom medlemsstaterna att stödja utbyggnaden av nät med mycket hög kapacitet genom lämpliga offentliga finansieringsprogram i områden som inte betjänas av marknaden och tillhandahålla sektorsövergripande och övergripande lösningar, såsom smarta byar och innovationsnav på landsbygden. Parlamentet stöder insatser för att främja digitalisering genom att stärka den tematiska koncentrationen i sammanhållningspolitiken och samtidigt främja samarbetet med Europeiska investeringsbanken eller andra utvecklingsbanker. Parlamentet uppmärksammar risken för ökade skillnader om de mest utsatta områdena inte får tillräckligt stöd, eftersom de ofta har svagare kapacitet att planera och använda medlen på ett effektivt sätt, trots att de har de största behoven.
24. Europaparlamentet efterlyser också ett fullständigt genomförande av Fonden för ett sammanlänkat Europa, vars nya digitala finansieringsinstrument, tillsammans med större gränsöverskridande digital konnektivitet, kommer att spela en avgörande roll för att överbrygga ekonomiska, sociala och territoriella klyftor genom att erbjuda mängder av nya möjligheter för Europas regioner och landsbygdsområden.

Inkluderande och rättvis digitalisering

25. Europaparlamentet betonar vikten av en hållbar och inkluderande digitaliseringsprocess som är socialt och ekonomiskt rättvis och inte lämnar någon på efterkälken. Parlamentet understryker att stöd från de europeiska struktur- och investeringsfonderna bör bidra till utvecklingen av digital potential och innovation i små och medelstora företag, för att förbättra den digitala kapaciteten och kompetensen hos befolkningen, och bör stödja inkludering i det digitala samhället och främja ekonomisk, social och territoriell sammanhållning i alla EU-regioner med fokus på mindre utvecklade regioner.
26. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att se till att digitaliseringen av offentliga tjänster går hand i hand med åtgärder som underlättar medborgarnas tillgång till internet utan diskriminering, begränsningar eller störningar. Parlamentet påminner om att stabil bredbandsanslutning till en rimlig kostnad är en förutsättning för att den digitala omställningen ska lyckas.
27. Europaparlamentet understryker de utmaningar som Europas perifera regioner, inbegripet öar, står inför när det gäller digital konnektivitet. Parlamentet anser att digital

konnektivitet är en hörnsten i alla strategier som rör de europeiska öarna. Parlamentet efterlyser ytterligare åtgärder för att göra den digitala omställningen inkluderande för alla lokalsamhällen.

28. Europaparlamentet noterar med oro att den ökade användningen av digitala lösningar och IKT-baserat mobilt arbete till följd av covid-19-pandemin har förvärrat de befintliga ojämlikheterna vad gäller digitala klyftor mellan olika befolkningsgrupper. Parlamentet betonar dock att digitaliseringen också har potential att gynna socialt och ekonomiskt utsatta och marginaliserade grupper, på vissa villkor. Parlamentet uppmärksammar att personer i digitalt utanförskap drabbas dubbelt eftersom de också kan ha svårigheter att få tillgång till utbildning, komma in på arbetsmarknaden eller använda viktiga offentliga tjänster. Parlamentet understryker att i synnerhet smarta byar skulle kunna fungera som ett praktiskt verktyg för att öka tjänsteutbudet på landet och därigenom minska de befintliga ojämlikheterna.
29. Europaparlamentet betonar att covid-19-pandemin har belyst betydelsen av digitala lösningar, särskilt distansarbete. Parlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen att lägga fram ett förslag till direktiv om miniminormer och minimivillkor för distansarbete på rättvisa villkor, för att skydda arbetstagares hälsa och säkerhet och säkerställa anständiga arbetsvillkor, inklusive dess frivilliga karaktär, med respekt för arbetstider, ledighet, balans mellan arbete och privatliv och andra digitala rättigheter på arbetsplatsen såsom rätten att inte vara uppkopplad, skyddet av arbetstagares integritet, bland annat mot fjärrövervakning eller andra former av digital spårning, och användning av artificiell intelligens i rekryteringsprocesser, samtidigt som man beaktar de europeiska arbetsmarknadsparternas ramavtal om digitalisering.
30. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att utveckla en global strategi som inkluderar ett helhetsperspektiv på alla nivåer för att ta itu med den sociala ojämlikhet och diskriminering som är förknippad med digitalisering och distans- och hybridarbete i syfte att förstärka dess positiva effekter.
31. Europaparlamentet anser att medborgarinflytande, samråd med berörda aktörer och deltagande av lokala myndigheter är avgörande för både ordentlig planering och framgångsrikt genomförande av regionala digitala strategier.

Digitalisering av små och medelstora företag och offentliga tjänster

32. Europaparlamentet efterlyser en uppföljning av handlingsplanen för e-förvaltning med två övergripande huvudmål: dels säkerställa en effektiv digital omvandling och minska byråkratin för att på så sätt förbättra medborgarnas livskvalitet, genom åtgärder som förbättrar allmänhetens tillgång och tjänster i alla medlemsstater och ökar insynen, dels fastställa åtgärder för att öka den digitala kompetensen för personer som jobbar i den offentliga sektorn. Parlamentet understryker att man i samband med denna uppföljning bör inkludera de många lärdomar som dragits av covid-19-pandemin, där offentliga förvaltningstjänster nästan helt gick över till internet.
33. Europaparlamentet noterar att covid-19-pandemin har visat att ökningen av IKT-baserat mobilt arbete inom både privat och offentlig sektor har gjort vårt samhälle mer sårbart för cyberangrepp. Parlamentet påminner om att fjärråtkomst till privata eller offentliga nät kräver nya cybersäkerhetslösningar.

34. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen och medlemsstaterna att gå snabbare fram med digitaliseringen av offentliga tjänster, däribland skolor, universitet, forskningsinstitut, kollektivtrafik, e-förvaltning och effektiv förvaltning.
35. Europaparlamentet noterar att covid-19-pandemin har snabbat på framväxten av digitala offentliga tjänster och e-hälsolösningar. Parlamentet framhåller behovet av att ta itu med bristen på e-kompetens bland hälso- och sjukvårdspersonal och av att ge patienter, särskilt äldre och socialt missgynnade medborgare, möjlighet att använda digitala hälsoverktyg. Parlamentet varnar för att vissa människor som kanske har sämre möjligheter att använda den teknik de behöver, eller inte har råd med den, såsom äldre eller socialt missgynnade personer, kan hamna på efterkälken. Parlamentet pekar på behovet av offentliga investeringar i bland annat mänskliga resurser, offentligt digitalt utbud och proaktivt stöd för att garantera icke-diskriminerande, snabb och högkvalitativ tillgång för alla till digitala offentliga tjänster, inklusive hälso- och sjukvårdstjänster. Parlamentet understryker i detta sammanhang behovet av att framhäva vikten av att främja och stärka insatserna på utbildningsområdet och utvecklingen av digital kompetens, i synnerhet på landsbygden. Parlamentet påpekar att man måste frigöra den fulla potentialen i de nya digitala instrumenten, teknikerna och lösningarna för att bygga ett friskt samhälle.
36. Europaparlamentet noterar att det är viktigare än någonsin att säkerställa rättvisa och socialt hållbara arbetsvillkor och verklig arbetstagarmedverkan i utformningen av arbetsvillkor – på digitala plattformar liksom i alla andra sektorer – och möjligheter för arbetstagare att demokratiskt påverka styrningen av arbetet. Parlamentet understryker att fördelarna med digitaliseringen måste fördelas brett och rättvist, och att arbetstagare i den digitala sektorn måste åtnjuta samma rättigheter och arbetsvillkor som arbetstagare inom andra sektorer. Parlamentet uppmanar kommissionen att ta fram ett förslag till direktiv om anständiga arbetsvillkor och arbetsrättigheter i den digitala ekonomin.
37. Europaparlamentet understryker den avgörande roll som entreprenörer, mikroföretag och små och medelstora företag spelar när det gäller att skapa anständiga arbetstillfällen, hållbar tillväxt och landsbygdsutveckling, och anser att offentliga investeringar genom sammanhållningspolitiken och andra instrument kommer att bidra till bättre social, ekonomisk och territoriell sammanhållning i alla EU:s regioner. Parlamentet betonar att tillgången till finansiering är en av de mest angelägna frågorna för många mikro- och småföretag och att olika typer av små och medelstora företag kräver individuellt anpassade typer av stöd och incitament på EU-nivå samt nationell, regional och lokal nivå, beroende på deras förutsättningar och grad av teknikanvändning. Parlamentet uppmanar regionerna att ta fram innovationsstrategier som är inriktade på små och medelstora företag och som är anpassade till deras strategier för forskning, innovation och smart specialisering.
38. Europaparlamentet beklagar att de allra flesta små och medelstora företag i EU ännu inte fullt ut har tagit till sig den digitala omställningen. Parlamentet uppmanar kommissionen att se till att medlemsstaterna i sina operativa program riktar in sig på små och medelstora företag i områden med lägre digital utveckling.
39. Europaparlamentet konstaterar att e-handel har stor potential för landsbygdens små och medelstora företag och lokala producenter eftersom den ökar deras räckvidd och

minskar de hinder som beror på att de befinner sig i regioner med stora och permanenta geografiska eller demografiska nackdelar. Parlamentet uppmanar EU:s regioner och medlemsstater att starta pilotprojekt och anta digitaliseringsstrategier för att integrera e-handel i affärsmodellerna för små och medelstora företag på landsbygden.

40. Europaparlamentet erkänner digitaliseringens potential att koppla samman företag, särskilt små och medelstora företag, och framhåller digitaliseringens positiva inverkan på tillhandahållandet av sociala tjänster såsom smarta transportlösningar, e-hälsa, banktjänster online och skräddarsydda utbildningslösningar för studenter med olika svårigheter. Parlamentet påminner om vikten av att samtidigt erbjuda utbildning om digital kompetens för att säkerställa att ingen hamnar på efterkälken.
41. Europaparlamentet påminner om att det i förordningen om programmet för ett digitalt Europa fastställs att synergier mellan detta program och Eruf/Sammanhållningsfonden bör bidra till att utveckla och stärka regionala och lokala innovationsekosystem, industriell omställning samt digital omställning i samhället och i offentliga förvaltningar.
42. Europaparlamentet pekar på att revisionsrätten²⁷, vad gäller Eruf och Sammanhållningsfonden, framhäver att små och medelstora företag erbjuder innovativa lösningar på utmaningar som klimatförändring, resurseffektivitet och social sammanhållning och bidrar till att sprida dessa innovationer i Europas regioner, vilket gör dem till nyckelaktörer i EU:s omställning till en hållbar och digital ekonomi.
43. Europaparlamentet noterar med oro att både nystartade företag och etablerade små och medelstora företag kämpar med brist på utbildad personal och betonar att kompetensbristen är särskilt akut när det gäller digitalisering och ny teknik, eftersom 35 % av arbetskraften²⁸ har låg eller ingen digital kompetens. Parlamentet efterlyser initiativ för stöd till små och medelstora företag som har särskilda utmaningar och för utveckling av sådan kompetens och sådana färdigheter hos arbetskraften som är avgörande för den moderna ekonomin, bland annat när det gäller att locka till sig och behålla personer med digital kompetens och främja flexibla digitala färdigheter och möjligheter till kompetenshöjning och omskolning för alla, oavsett sysselsättningsstatus, ålder, utbildning eller yrke.
44. Europaparlamentet understryker vikten av att öka antalet innovativa företag genom att säkerställa tillgång till ny teknik, anpassa sig till standarderna för Industri 4.0 och för en hållbar ekonomi, mobilisera privat kapital, utveckla personalresurserna och stödja initiativ för smarta städer.

Främjande av kompetens för den digitala tidsåldern

45. Europaparlamentet betonar behovet av att fylla de digitala kompetensluckorna i hela EU så att alla personer och företag kan dra största möjliga nytta av den digitala omställningen. Parlamentet efterlyser ett successivt genomförande av kommissionens handlingsplan för digital utbildning 2021–2027 för att främja bättre

²⁷ Europeiska revisionsrätten, pressmeddelande, *EU:s stöd för att stärka små och medelstora företags konkurrenskraft granskas av EU:s revisorer*, 14 oktober 2020.

²⁸ Europeiska revisionsrätten, *EU:s åtgärder mot låg digital kompetens*, februari 2021.

digitaliseringskompetens, med garanterade utbildnings- och sysselsättningsmöjligheter för alla, inbegripet entreprenörskap. Parlamentet framhåller de nationella och regionala myndigheternas avgörande roll för att stödja landsbygdsmyndigheterna i deras insatser för att forma och säkerställa digital inkludering, dels genom att skydda medborgarnas dataintegritet, dels genom att ge människor och lokala företag ökade möjligheter via datadelning. Parlamentet betonar att digital kompetens och mediekompetens måste främjas under hela livet och från tidig ålder. Parlamentet uppmanar kommissionen att ge incitament till stöd för utbildningsprogram och -initiativ för digital kompetens och mediekompetens i skolor, yrkesskolor och universitet. Parlamentet påminner i detta avseende om betydelsen av ESF+ när det gäller finansiering av projekt som hjälper arbetstagare eller arbetslösa att inhämta nya färdigheter, eftersom denna fond bl.a. har som mål att ge dem möjlighet att fortbilda sig för att förbättra sin ställning på arbetsplatsen (kompetensutveckling) eller för att kunna få ett annat arbete (omskolning). Parlamentet anser att det är viktigt att införa hybridutbildningsmodeller för att göra kompetensutveckling tillgänglig för dem som helt saknar eller har låg digital kompetens.

46. Europaparlamentet välkomnar rekommendationen i den förstärkta ungdomsgarantin om att människor som varken studerar eller arbetar ska få sin digitala kompetens bedömd och – om brister konstateras – få utbildning för att förbättra sin digitala kompetens.
47. Europaparlamentet konstaterar att det finns en kritisk digital kompetensklyfta mellan människor på landet och i stan, liksom mellan olika generationer. Parlamentet noterar dessutom den oproportionerligt stora förekomsten av IKT-baserat mobilt arbete bland digitalt kompetenta personer som jobbar i tjänstesektorn, bor i städer och har hög utbildning. Parlamentet noterar bristen på möjligheter att skaffa sig digital kompetens på landsbygden. Parlamentet uppmanar med kraft medlemsstaterna och kommissionen att använda ESF+ och Eruf för att vidta åtgärder för att kompensera denna obalans och skapa arbetstillfällen i regioner som riskerar avfolkning. Parlamentet konstaterar att smarta byar skulle kunna fungera som en praktisk lösning, eftersom de införlivar instrument för digitalt lärande i sin digitala nedifrån-och-upp-strategi.
48. Europaparlamentet understryker att främjande och utveckling av e-kompetens spelar en viktig roll för att bygga större arbetsmarknadskapacitet, bidrar till social inkludering, stöder teknisk diversifiering och skapar sysselsättningstillfällen, särskilt på landsbygden och i mindre utvecklade regioner. Parlamentet uppmanar kommissionen att öka sina insatser för att ta itu med den digitala kompetensklyftan genom att involvera alla berörda parter genom koalitionen för digital kompetens och digitala arbetstillfällen.
49. Europaparlamentet noterar att ESF+, som det hänvisas till i politiskt mål 4 (PO 4) i förordningen om gemensamma bestämmelser, har ett särskilt mål för digital kompetens, inkludering och utbildningssystem, bland annat genom validering av icke-formellt och informellt lärande.
50. Europaparlamentet understryker att den europeiska kompetensagendan förespråkar investeringar i infrastruktur med stor social inverkan, inbegripet digital infrastruktur, via Eruf, Sammanhållningsfonden och InvestEU-programmet. Parlamentet betonar behovet av investeringar i digital infrastruktur via Eruf, Sammanhållningsfonden och InvestEU-programmet som bygger på initiativ för att främja digital kompetens, såsom

handlingsplanen för digital utbildning 2021–2027.

51. Europaparlamentet upprepar att åtgärder för att ta itu med de demografiska förändringarna är en grundläggande utmaning för EU som bör prioriteras i utformningen och genomförandet av program. Parlamentet påminner i detta avseende om att ett av de främsta målen i förordningen om Eruf och Sammanhållningsfonden för 2021–2027 är att ge stöd till stads- och landsbygdsområden med geografiska eller demografiska nackdelar och att medlemsstaterna som ett led i detta måste fördela ekonomiskt stöd från EU till projekt som främjar digital utveckling i de berörda regionerna och IKT-anslutning. Parlamentet påminner i detta sammanhang om att särskilt stöd bör ges till Nuts 3-områden eller kluster av lokala administrativa enheter med en befolkningstäthet under 12,5 invånare per kvadratkilometer eller med en genomsnittlig årlig befolkningsminskning på över 1 % mellan 2007 och 2017, som bör bli föremål för en särskild regional och nationell bedömning.
 52. Europaparlamentet välkomnar lanseringen av Fonden för en rättvis omställning och dess fokus på utbildning och kompetens. Parlamentet uppskattar att fonden möjliggör investeringar i social infrastruktur, såsom utbildningscentrum för bättre arbetstillfällen och sysselsättning av god kvalitet för alla regioner i omställningen till klimatneutralitet senast 2050, samtidigt som man betonar behovet av att ägna särskild uppmärksamhet åt digital kompetens. Parlamentet uppmanar kommissionen att bedöma om Fonden för en rättvis omställning bör och kan revideras, för att ta itu med de nuvarande utmaningarna.
 53. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och deras förvaltande myndigheter att göra det lättare och mindre komplicerat för landsbygdsområden att få tillgång till medel från NextGenerationEU och de europeiska struktur- och investeringsfonderna. Parlamentet anser att det är nödvändigt att se till att alla relevanta institutionella aktörer noggrant övervakas i samband med användningen av medel från NextGenerationEU och de europeiska struktur- och investeringsfonderna på territoriell nivå för att säkerställa att medlen fördelas rättvist mellan regionerna.
 54. Europaparlamentet uttrycker oro över att många offentliga upphandlingar för digitala program kommer att tilldelas genom en inbjudan att lämna förslag, vilket skulle kunna undergräva landsbygdsområdenas möjlighet att få tillgång till medel från NextGenerationEU och de europeiska struktur- och investeringsfonderna, eftersom deras kapacitetsuppbyggnadsstöd och tekniskt stöd för programplanering och användning av EU-medel traditionellt är svagare.
 55. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och rådet att skyndsamt genomföra rådets slutsatser om mänskliga rättigheter, deltagande och välbefinnande för äldre personer i digitaliseringseran, inbegripet att ta fram en plattform för deltagande och frivilligarbete efter arbetslivet och främjande av utbyte och kontakter mellan generationer.
-
- ◦
56. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, Regionkommittén och medlemsstaterna.

MOTIVERING

Sammanhållningspolitiken och den regionala utvecklingen är ett av EU:s första och mest centrala politikområden och har under årtiondena kontinuerligt anpassats till de sociala, ekonomiska och territoriella förhållandena och de aktuella behoven. Att främja innovativ och smart omställning och regional tillgång till informations- och kommunikationsteknik (IKT) är sedan en tid tillbaka ett fast inslag i modern regionalpolitik, med fokus på digitalisering till förmån för befolkningen och hållbar ekonomisk utveckling.

Att se till att Europa är rustat för den digitala tidsåldern är en av sammanhållningspolitikens huvudprioriteringar för 2021–2027, tillsammans med målen för klimat och hållbar utveckling (55 %-paketet). Därför nämns allt oftare det digitala området och klimatet i samma andetag: ”de två utmaningarna” eller ”de två möjligheterna”. Digitalisering innebär inte en laissez-faire-strategi där stora monopol styr hur marknaderna och samhället fungerar, utan ett demokratiskt och offentligt engagemang genom politiska beslut och investeringar på EU-nivå samt nationell, regional och lokal nivå. Mer än en tredjedel av EU:s långtidsbudget, den fleråriga budgetramen, är avsedd för investeringar för sysselsättning och hållbar tillväxt. Syftet med det här betänkandet är därför att beskriva en vision om en socialt rättvis, hållbar och smart omställningsstrategi för att aktivt använda digitaliseringen som en drivkraft för ett ännu bättre Europa.

Kommissionens nuvarande digitala agenda är EU:s klart mest ambitiösa någonsin. I detta sammanhang har covid-19-pandemin ytterligare belyst vikten av att främja innovativ teknik för att möta en okänd framtid, och sammanhållningspolitiken måste spela en avgörande roll i detta avseende. Den digitala omställningen har blivit en övergripande politisk princip för alla områden av EU-lagstiftningen, inklusive regional utveckling. Mer specifikt beaktar Erufs och Sammanhållningsfondens politiska mål PO 1 (Ett smartare Europa) och PO 3 (Ett mer sammanlänkat Europa) vikten av att integrera digital politik i hela den sammanhållningspolitiska agendan och syftar därför till att se till att ingen person eller region hamnar på efterkälken i processen för en rättvis digital omställning.

Digitaliseringen innebär dock utmaningar som man inte kan blunda för och som för närvarande diskuteras i flera EU-organ, däribland Europaparlamentet. I detta avseende kan regional utveckling inte bara vara ytterligare ett sätt att ta itu med brister i den digitala omställningen, utan måste också vara en central riktlinje för utveckling och genomförande av ny teknik, med beaktande av de områden och medborgare som inte kan dra full nytta av digitaliseringen.

Det finns brister och ojämlikheter i processen för smart omställning i många avseenden. Detta betänkande pekar på problemet med den geografiska digitala klyftan mellan stad och landsbygd när det gäller bredbandsnätens kvalitet och överkomlighet, trots att grundläggande täckning finns tillgänglig för alla sedan 2015. Dessutom framhålls en utbredd digital kompetensklyfta mellan vuxna på landet och i stan, särskilt kvinnor som systematiskt är mindre aktiva på arbetsmarknaden och i verksamheter som kräver digital kompetens.

Detta betänkande är en reflektion över behovet av att jämka samman den europeiska agendan för digital omställning med regional sammanhållning, social inkludering och territoriell

strukturering. Betänkandet lyfter fram den digitala omställningen som en stor möjlighet som trots sin potential också medför risker och utmaningar som, om de inte åtgärdas, ytterligare kan fördjupa grundläggande ojämlikheter.

I detta avseende, och med utgångspunkt i sammanhållningspolitikens anda, måste bidrag och finansieringsinstrument inom sammanhållningspolitiken vara tillgängliga för alla och särskilt tjäna de personer och regioner som inte hunnit med i utvecklingen, genom att man identifierar och tar itu med alla ojämlikhetslager. Mer specifikt måste man identifiera konnektivetsbrister och bidra till snabbt bredband för hushåll och små och medelstora företag, vilket bidrar till tillväxt i den europeiska ekonomin. Transparent och korrekt användning av offentliga medel måste säkerställas under hela investeringsprocessen.

Då det finns en tydlig europeisk köns- och åldersklyfta i processen för förvärvande av digital kompetens måste sammanhållningspolitiken dessutom ta itu med dessa skillnader och bidra till en union där digital innovation gynnar alla medborgare.

Digital innovation går hand i hand med miljöomställning, där den senare i grunden är beroende av ny teknik för att lyckas. Dessa två omställningar utgör också en möjlighet för både regioner och stadsområden och måste stärkas genom sammanhållningspolitiken. Nya utvecklingstendenser, såsom ökat distansarbete och IKT-baserat mobilt arbete, medför nya utmaningar men också möjligheter för landsbygdsområden och områden som för närvarande avfolkas. Målet bör alltid vara att hitta win-win-lösningar där digitalisering är en katalysator för förbättrade levnads- och arbetsvillkor, minskade utsläpp av växthusgaser och höjd digital kompetens genom livslångt lärande för vidare utveckling. Att bromsa de negativa effekterna, som kompetensflykt, är ett annat mål i detta avseende. Moderna och tillgängliga offentliga tjänster (e-förvaltning, skolor, universitet, e-hälsa, kollektivtrafik osv.) och konkurrenskraftiga små och medelstora företag är avgörande faktorer.

Digitaliseringen bör ses som ett komplement till den analoga världen och inte som en motsägelse. I slutändan kan vi skapa en hybridmodell där analoga och digitala möjligheter är två sidor av samma mynt i ett sammanlänkat och enat Europa.

23.11.2021

SKRIVELSE FRÅN UTSKOTTET FÖR SYSSELSÄTTNING OCH SOCIALA FRÅGOR

Younous Omarjee
Ordförande
Utskottet för regional utveckling
BRYSSEL

Ärende: Yttrande över sammanhållningspolitikens roll för att främja innovativ och smart omställning och regional IKT-konnektivitet (2021/2101(INI))

Herr ordförande,

inom ramen för det aktuella förfarandet har utskottet för sysselsättning och sociala frågor fått i uppdrag att lägga fram ett yttrande för ditt utskott. Vid utskottssammanträdet den 18 november 2021 antog utskottet sitt yttrande i form av en skrivelse.

Vid detta sammanträde beslutade utskottet att uppmana utskottet för regional utveckling att som ansvarigt utskott infoga följande förslag i det förslag till resolution som antas.

Med vänlig hälsning

Lucia Ďuriš Nicholsonová

FÖRSLAG

EMPL-utskottets bidrag till REGI-utskottets initiativbetänkande ”Sammanhållningspolitikens roll för att främja innovativ och smart omställning och regional IKT-konnektivitet”

- A. De europeiska regioner där behovet av en hållbar omställning är störst är vanligen också de som har högst nivåer av fattigdom och utestängning. Det behövs kraftfulla åtgärder och investeringar för en snabb återhämtning, som bör fokusera på att mildra de ekonomiska och sociala effekterna av pandemin, starta om den ekonomiska verksamheten, främja hållbar utveckling, den gröna omställningen och den digitala omvandlingen och genomföra principerna för den europeiska pelaren för sociala rättigheter för att uppnå effektivare och starkare välfärdsstater. Ett internationellt konkurrenskraftigt Europa måste bygga på ett starkt socialt Europa för att skapa en väg mot hållbar tillväxt, arbetstillfällen av hög kvalitet och kraftfulla sociala välfärdssystem för alla.
- B. Texten till de reviderade riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik som antogs genom rådets beslut (EU) 2020/1512 har anpassats till principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter, i syfte att förbättra EU:s konkurrenskraft och göra EU till en bättre plats för investeringar, skapa arbetstillfällen och främja social sammanhållning.
- C. För att bidra till genomförandet av pelaren bör ESF+ stödja investeringar i människor och system på politikområdena sysselsättning, utbildning och social inkludering, vilket bidrar till ekonomisk, territoriell och social sammanhållning i enlighet med artikel 174 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).
- D. ESF+ bör tillhandahålla stöd för att förbättra utbildningssystemens kvalitet och deras grad av inkludering, ändamålsenlighet och relevans för arbetsmarknaden, bland annat genom att främja digitalt lärande, fortbildning för lärare i syfte att underlätta tilläggnandet av nyckelkompetenser, särskilt när det gäller de grundläggande färdigheter, inklusive hälsokompetens, mediekunnighet, entreprenörsfärdigheter, språkkunskaper, digitala färdigheter och kompetenser för hållbar utveckling som alla individer behöver för självförverkligande och personlig utveckling, sysselsättning, social inkludering och ett aktivt medborgarskap.
- E. Program, projekt och åtgärder som främjar strategier för aktivt åldrande bör återspeglas i alla politiska områden, och medlemsstaterna bör använda sig av alla tillgängliga EU-instrument, såsom de europeiska struktur- och investeringsfonderna, särskilt Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Sammanhållningsfonden, Europeiska socialfonden+ (ESF+) och Fonden för ett sammanlänkat Europa för att lösa de demografiska utmaningarna. EU-medel underlättar tillhandahållande av grundläggande infrastruktur.
- F. När medlemsstaterna genomför och utformar ett samordnat paket med individanpassade tjänster inom ramen för EGF i syfte att underlätta återintegreringen av de berörda stödmottagarna bör de ta itu med målen för den digitala agendan och strategin för den digitala inre marknaden och på så sätt överväga förmedling av färdigheter som ett övergripande inslag i alla samordnade paket med individanpassade tjänster.

1. Europaparlamentet erkänner att rättvist, socialt hållbart arbete och verklig arbetstagarmedverkan i utformningen av arbetsvillkor är viktigare än någonsin på digitala plattformar och i alla andra sektorer, och att arbetstagare måste ha möjlighet att demokratiskt påverka styrningen av arbetet. Parlamentet understryker att fördelarna med digitaliseringen måste fördelas brett och rättvist, och att arbetstagare i den digitala sektorn måste åtnjuta samma rättigheter och arbetsvillkor som arbetstagare inom andra sektorer. Parlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram ett förslag till direktiv om anständiga arbetsvillkor och rättigheter i den digitala ekonomin som omfattar alla arbetstagare, även arbetstagare med atypiska anställningsformer, arbetstagare i plattformsföretag och egenföretagare. Parlamentet uppmanar kommissionen att i detta direktiv se till att plattformsföretag efterlever befintlig nationell lagstiftning och unionslagstiftning. Vidare uppmanas kommissionen att förtydliga plattformsbaserade arbetstagares anställningsstatus genom ett motbevisbart antagande att det föreligger ett anställningsförhållande och att skydda deras arbetsvillkor, sociala trygghet samt hälsa och säkerhet, liksom deras rätt att organisera sig, företrädas av fackföreningar och förhandla om kollektivavtal, även för egenföretagare.
2. Europaparlamentet betonar att covid-19-pandemin har understrukt betydelsen av digitala lösningar, särskilt distansarbete. Parlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen att lägga fram ett direktiv om miniminormer och minimivillkor för rättvist distansarbete, för att skydda arbetstagares hälsa och säkerhet och säkerställa anständiga arbetsvillkor, inklusive dess frivilliga karaktär, med respekt för arbetstider, ledighet, en balans mellan arbete och privatliv och andra digitala rättigheter på arbetsplatsen såsom rätten att inte vara uppkopplad, skyddet av arbetstagares integritet, bland annat mot fjärrövervakning eller någon annan form av spårning, och förbudet mot implantering av mikrochips i arbetstagare och mot användning av artificiell intelligens i rekryteringsprocesser, samtidigt som man beaktar de europeiska arbetsmarknadsparternas ramavtal om digitalisering.
3. Europaparlamentet vill att hänsyn även tas till praxis som rör utstationerade arbetstagare. Parlamentet uppmanar eftertryckligen medlemsstaterna att säkerställa lämplig samordning av de sociala trygghetssystemen, bland annat genom översyn av förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen, och genom ökade möjligheter att överföra rättigheter. Parlamentet vill att digitaliseringen av de sociala trygghetssystemen ska främjas ytterligare. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att se till att alla berörda arbetstagare skyddas vid företagsöverlåtelser och att bedöma behovet av en översyn av direktivet om överlåtelse av företag.
4. Europaparlamentet konstaterar att ett väl fungerande mobilitetssystem är en av förutsättningarna för regional ekonomisk utveckling, territoriell sammanhållning och utveckling av regional potential. Parlamentet påpekar att man därför måste tillhandahålla den finansiering som krävs för att bygga ut och underhålla transportförbindelser, vilket skulle kunna uppmuntra den äldre generationen att stanna kvar längre inom jordbruket och locka ungdomar från regionala centrum att arbeta på landsbygden.
5. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att investera en lämplig del av sina ESF+-medel i åtgärder för att stödja ungdomssysselsättning och ungdomars kompetens,

bland annat genom att genomföra program inom ungdomsgarantin för att underlätta en inkluderande ekonomisk återhämtning efter en större kris och för att stödja ungdomars sysselsättning i en föränderlig värld.

6. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att ytterligare främja högkvalitativ sysselsättning och återintegrering i utbildning genom att prioritera långtidsarbetslösa, icke förvärvsarbetande och missgynnade ungdomar, bland annat genom ungdomsarbete, med utgångspunkt i de åtgärder som stöds av sysselsättningsinitiativet för unga under programperioden 2014–2020.
7. Europaparlamentet understryker att genomförandet av de riktade åtgärderna för ungdomssysselsättning kommer att bli mer ändamålsenligt och effektivt genom att ungdomssysselsättningsinitiativet integreras fullt ut i ESF+, och tillämpningsområdet kommer att utvidgas till att även omfatta strukturåtgärder och strukturreformer, så att bättre överensstämmelse kan säkerställas mellan stöd från unionsfinansiering och genomförandet av den förstärkta ungdomsgarantin.
8. Europaparlamentet påminner om att ESF+ ska ha som mål att bidra till ett smartare Europa genom utveckling av färdigheter för smart specialisering, kompetensutveckling för viktig möjliggörande teknik, industriell omvandling, sektoriellt samarbete om färdigheter och företagande, forskarutbildning, nätverksarbete och partnerskap mellan institutioner för högre utbildning, yrkesutbildningsinstitutioner, forsknings- och teknikcentrum samt företag och kluster, och stöd för mikroföretag, små och medelstora företag och den sociala ekonomin,
9. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att skyndsamt genomföra rådets slutsatser om mänskliga rättigheter, äldre personers deltagande och välbefinnande i digitaliseringseran, inbegripet skapandet av en ”plattform för deltagande och frivilligarbete efter arbetslivet” och främjande av utbyte och broar mellan generationer.
10. Europaparlamentet understryker den avgörande effekt som digital teknik i konstant utveckling har på människors dagliga liv och betonar därmed behovet av internet med hög kapacitet samt viktig och uppdaterad teknisk utrustning i skolan, på sjukhus och alla andra relevanta offentliga tjänsteinrättningar, bland annat genom effektiv e-förvaltning. Parlamentet anser att möjligheterna till livslångt lärande, i kombination med digitalisering, är väsentliga för att ge den åldrande befolkningen på landsbygden och i avlägsna områden en rad olika möjligheter, inklusive extrainkomst. Parlamentet uppmanar därför kommissionen och medlemsstaterna att stödja utbildnings- och fortbildningsprogram som hjälper den åldrande befolkningen att utveckla färdigheter och inhämta kunskaper på områden som e-handel, online-marknadsföring och IKT. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att se till att alla hushåll har tillgång till internet med hög hastighet och digital utrustning samt främja förvärvet av digitala färdigheter, särskilt för utsatta grupper.
11. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att använda ESF+ och Eruf för att stödja skapandet av arbetstillfällen av hög kvalitet, främja en bättre balans mellan arbete och privatliv samt tillhandahålla arbetstillfällen i regioner med risk för avfolkning, med särskild uppmärksamhet på att förbättra kvinnors deltagande på arbetsmarknaden.

Parlamentet betonar vikten av rådgivningstjänster, livslångt lärande och program för omskolning och kompetensutveckling av arbetstagare i alla åldrar.

12. Europaparlamentet anser att hållbar tillväxt och de rättvisefrämjande reformer och investeringar som avses i de nationella planerna för återhämtning och resiliens måste beakta strukturella svagheter i sociala tjänster och system för socialt skydd samt stärka deras resiliens. Parlamentet upprepar betydelsen av sammanhållningspolitiken, som det uppfattar som en strategi för att främja och stödja en ”övergripande harmonisk utveckling” i dess medlemsstater och regioner, i syfte att öka den ekonomiska och territoriella utvecklingen och den sociala sammanhållningen genom att minska ojämlikheten inom EU, med inriktning på de fattigaste regionerna. Parlamentet påpekar i detta hänseende att reformerna av och investeringarna i social och territoriell sammanhållning även bör bidra till att bekämpa fattigdom och motverka arbetslöshet, leda till att det skapas högkvalitativa och stabila arbetstillfällen samt till inkludering och integration av missgynnade grupper, och möjliggöra bättre social dialog, entreprenörskap, social infrastruktur, socialt skydd och välfärdssystem.
13. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att föreslå ett instrument för att motverka effekterna av asymmetriska chocker som är effektivt på lång sikt, exempelvis ett lämpligt och genomförbart arbetslöshets(åter)försäkringssystem som skulle kunna fungera som stöd för de nationella systemen när en del av EU upplever en tillfällig ekonomisk chock. Parlamentet betonar att det är av största vikt att stödja investeringar och tillgång till finansiering i EU för att hjälpa små och medelstora företag med solvensproblem, skapa kvalitativ sysselsättning inom strategiska sektorer och främja territoriell, ekonomisk och social sammanhållning inom EU.

INFORMATION OM ANTAGANDET I DET ANSVARIGA UTSKOTTET

Antagande	25.1.2022
Slutomröstning: resultat	+ : 37 - : 3 0 : 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Matteo Adinolfi, Mathilde Androuët, Pascal Arimont, Adrian-Dragoş Benea, Isabel Benjumea Benjumea, Tom Berendsen, Erik Bergkvist, Stéphane Bijoux, Vlad-Marius Botoş, Rosanna Conte, Andrea Cozzolino, Rosa D'Amato, Christian Doleschal, Raffaele Fitto, Chiara Gemma, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Peter Jahr, Ondřej Knotek, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Martina Michels, Alin Mituţa, Anđelika Anna Moždžanowska, Niklas Nienaaß, Andrey Novakov, Alessandro Panza, Tsvetelina Penkova, Caroline Roose, Marcos Ros Sempere, André Rougé, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret, Valdemar Tomaševski, Monika Vana
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Daniel Buda, Dimitrios Papadimoulis, Peter Pollák, Bronis Ropė, Tomislav Sokol

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET ANSVARIGA UTSKOTTET

37	+
ECR	Raffaele Fitto, Andželika Anna Możdzanowska, Valdemar Tomaševski
ID	Mathilde Androuët, André Rougé
NI	Chiara Gemma
PPE	Pascal Arimont, Isabel Benjumea Benjumea, Tom Berendsen, Daniel Buda, Christian Doleschal, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Peter Jahr, Andrey Novakov, Peter Pollák, Tomislav Sokol
Renew	Stéphane Bijoux, Vlad-Marius Botoș, Ondřej Knotek, Alin Mituța, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret
S&D	Adrian-Dragoș Benea, Erik Bergkvist, Andrea Cozzolino, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Tsvetelina Penkova, Marcos Ros Sempere
The Left	Martina Michels, Dimitrios Papadimoulis
Verts/ALE	Rosa D'Amato, Niklas Nienaaß, Caroline Roose, Bronis Ropé, Monika Vana

3	-
ID	Matteo Adinolfi, Rosanna Conte, Alessandro Panza

0	0

Teckenförklaring:

+ : Ja-röster

- : Nej-röster

0 : Nedlagda röster